

Riigikogu rahanduskomisjon
Riigikogu
Lossi plats 1a, Tallinn

Meie 04.12.2017 nr 4/326

Pöördumine seoses 2018. aasta aktsiisitõusudega

Austatud rahanduskomisjoni liikmed!

Oleme korduvalt pöördunud nii Vabariigi Valitsuse kui Riigikogu poole väljendamaks muret aktsiisipoliitika kaasneva osas.

Käesoleva aasta oktoobris avaldas Eesti Konjunkturiinstituut (edaspidi EKI) uuringu „Trendid alkoholiturul seoses aktsiisimaksude tõusuga“, milles sisalduvad alljärgnevad järeldused:

- Eesti senine agressiivne aktsiisipoliitika mõjutab otseselt toodete hinnavahet naaberriikidega. Kange alkohol on käesoleval ajal Eestis ligi 2 korda kallim ning õllekohver 2,5 korda kallim kui Läti piiriäärsetes poodides.
- Vaatamata aktsiisitõusudele on aktsiisilaekumised riigieelarvesse absoluutnumbrites madalamad kui varasematel aastatel, EKI hinnangul laekub 2017. aasta eelarvesse 16% vähem aktsiisitulu kui laekus 2016. aastal.
- EKI prognoosib, et Eesti riigieelarvesse laekub aktsiise 2018. aastal ligi 80 miljonit eurot vähem kui Rahandusministeerium riigieelarves planeerib. Seejuures ei ole arvestatud käibemaksu laekumise vähenemist, mis on aktsiisilaekumiste vähenemisega kaasnev.

Hetkel kehtiva seaduse järgi pidid aktsiisid kerkima 2018. aasta 1. veebruarist õlle puhul 17,65%, siidri puhul 17,89% ning kange alkoholi puhul 10%. 23. novembril toimunud Vabariigi Valitsuse kabinetiistungil otsustati alandada õlle, siidri ja kange alkoholi veebruarikuist tõusu poole väiksemaks.

Kaubanduskoda tunnustab valitsuskabineti otsust ning peab seda sammuks õiges suunas. Samas ei vähene selle otsuse tulemusel alkoholi hinnavahe naaberriikidega olulisel määral ning seega ka mõju piirikaubanduse vähendamisel on olematu.

Nagu olema rõhutanud oma varasemates pöördumistes, jääb ka väiksemas mahus kavandatava aktsiisitõusu valguses kehtima seisukoht, et 2018. aasta algusest planeeritav aktsiisitõus toob lisaks senisele piirikaubandusele lõunapiiril enesega kaasa ka muutused põhjapiiril. Aktsiiside vahe vähenemine ja sellest tingitud õllehindade vahe vähenemine Soomega võrdluses on ületamas kriitilist piiri, mis on põhjustamas alkoholsete toodete ekspordi järsu pidurdumise Soome suunal. Seega on piirikaubanduse probleem süvenemas ning aktsiisitõusu vähendamine ei avalda piisavat mõju lõunapiiri piirikaubanduse vähendamiseks ning põhjapiiri piirikaubanduse vähendamise ära hoidmiseks. Lisaks pole kõrgemad aktsiismäärad avaldanud

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

märgatavat mõju alkoholi tarbimise vähenemisele – Eestist ostetud kogused on küll vähenenud, kuid lõunapiirilt ostetud kogused on kasvanud.

Kaubandus-Tööstuskoda on endiselt seisukohal, et vältida maksutulude olulist vähenemist ning eksportivate sektorite (sh turismi-, majutuse-, laevanduse-, ja kaubandussektorite) konkurentsivõime halvendamist, oleks vajalik jätta planeeritud 2018. aasta aktsiisitõusud täielikult ära.

Riigieelarve strateegia kohaselt tõusevad aastatel 2019. ja 2020. alkoholi aktsiisimäärad 10% aastas, veini puhul 20% aastas.

Kaubanduskoda teeb ettepaneku, et enne järgmise riigieelarve strateegia koostamist võiks Riigikogu rahanduskomisjoni eestvõttel moodustada töörühma Rahandusministeeriumi, Maksu- ja Tolliameti, Eesti Konjunktuuriinstituudi ning alkoholitootjate esindajatest, kelle ülesandeks võiks olla piirikaubanduse mõju põhjalik analüüsimine järgmise koostatava riigieelarve strateegia valguses – selleks, et saaks langetada kaalutletud otsused edasise aktsiisipoliitika kujundamisel.

Lugupidamisega

Mait Palts
Peadirektor
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda